

همایش سراسری رویکردهای نوین ارزشیابی آموزشی در علوم پزشکی

مشهد مقدس - ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۸۹

ارزشیابی اساتید توسط دانشجو و کارآیی آن بر بهبود فرآیند آموزشی از دیدگاه اساتید و دانشجویان علوم پزشکی گناباد

محمد رضا منصوریان، دکتر مجتبی کیان مهر، محسن نقوی، دکتر شهلا خسروان (اعضای هیئت علمی گناباد)

آسیه حمیدی، مرضیه السادات مناقبی (دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی گناباد)

زمینه و هدف: ارزشیابی یکی از فرآیندهای اساسی و فعالیت اجتناب ناپذیر در مدیریت بخصوص در جریان یاددهی - یادگیری بوده و اجرای دقیق آن همواره پرهزینه و دارای مشکلات اجرایی خاص خود می باشد. همه ساله نیروی انسانی و منابع مالی و زمان قابل توجهی بخصوص در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی به این امر اختصاص می یابد. صرف نظر از کاربرد نتایج ارزشیابی که البته از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است، آگاهی از دیدگاه دانشجویان و اساتید و مقایسه آن به عنوان ذی نفعان و ایفا کنندگان نقش اصلی در فرآیند یاددهی - یادگیری از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و اساس تصمیم گیری طراحان و مجریان می باشد. لذا این پژوهش توصیفی - تحلیلی به منظور تعیین دیدگاه اساتید و دانشجویان در مورد ارزشیابی اساتید توسط دانشجو و کارآیی آن بر بهبود فرآیند آموزش انجام شد

روش کار: جامعه پژوهش در این مطالعه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد بوده و نمونه مورد پژوهش عضو هیئت علمی یا آموزشی که در زمان نمونه گیری در دانشکده علوم پزشکی گناباد مشغول به تدریس و یا دانشجویی که دانشگاه علوم پزشکی گناباد مشغول تحصیل بوده و تمایل به شرکت در پژوهش داشته باشد. بوده است. نمونه گیری دانشجویان به روش تصادفی - سهمیه ای انجام و تعداد نمونه دانشجویان برابر ۱۰۵ و حجم نمونه اساتید برابر ۴۰ بوده است. ابزار جمع آوری داده ها مشتمل بر پرسشنامه ای شامل اطلاعات دموگرافیک، و سوالات مربوط به دیدگاههای آنان در مورد ارزشیابی اساتید و کارآیی آن بر بهبود فرآیند آموزش بوده است که پس از تعیین روایی و پایایی به مورد اجرا گذاشته شد.

یافته ها: در ارزشیابی توسط خود استاد و تأثیر آن بر بهبود کیفیت، کارایی و اثربخشی تدریس اساتید، ۴۵٪ از اساتید و ۱۰/۴۷٪ از دانشجویان این نوع ارزشیابی را مؤثر در حالیکه ۵۵٪ از اساتید و ۸۹/۵٪ از دانشجویان آن را مؤثر نمی دانند. آزمون دقیق فیشر بین دیدگاه دانشجویان و اساتید در این خصوص اختلاف معنی داری را نشان میدهد. ($P < 0.001$). در ارزیابی توسط همکاران ۱۵٪ از اساتید و ۲/۸۵٪ از دانشجویان ارزیابی را مؤثر و ۸۵٪ از اساتید و ۹۷/۱٪ از دانشجویان مؤثر نمی دانند. آزمون دقیق فیشر بین دیدگاه دانشجویان و اساتید در این خصوص اختلاف معنی داری را نشان میدهد. ($P < 0.001$) همچنین آزمون دقیق فیشر بین دیدگاه دانشجویان و اساتید در خصوص ارزشیابی اساتید توسط دانشجو اختلاف معنی داری را نشان می دهد. ($P = 0.001$) یعنی با توجه به مقادیر فوق اکثر دانشجویان ارزشیابی توسط دانشجویان را مؤثر دانسته اند. آزمون کای اسکور بین دیدگاه دانشجویان و اساتید در مورد ارزشیابی اساتید توسط دانشجو اختلاف معنی داری را نشان می دهد. ($P = 0.008$) ۲۷/۵٪ از اساتید و ۵۰/۵٪ از دانشجویان با ضرورت ارزشیابی اساتید توسط دانشجو کاملاً موافق، ۶۵٪ از اساتید و ۴۲/۸٪ از دانشجویان موافق، ۵٪ از اساتید و ۵/۷٪ از دانشجویان مخالف و ۲/۵٪ از اساتید و ۰/۹۵٪ از دانشجویان کاملاً مخالف می باشند.

بحث و نتیجه گیری: ابزارهای ارزشیابی تدریس اساتید برای تعیین کیفیت تدریس اساتید باید بهبود یابد. سازکارهایی باید انتخاب شود تا دانشجویان با دقت، حوصله و احساس مسئولیت بیشتری نسبت به تکمیل آن اقدام نمایند. مراکز مطالعات بر

همایش سراسری

رویکردهای نوین ارزشیابی آموزشی در علوم پزشکی

مشهد مقدس - ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۸۹

آموزش پزشکی در معرفی گروه ارزشیابی ماموریت به اهداف آن باید بیشتر اطلاع رسانی نماید و خود و وظایف خویش را معرفی کنند. دانشجویان به عنوان مشتریان گیرنده خدمت در گروه هدف در فرآیند یاددهی- یادگیری سهم بسزایی در ارزشیابی تدریس اساتید داشته لذا باید در مورد اهمیت ارزشیابی به آنان اطلاع رسانی دقیق گردد و نظرات آنان بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: ارزشیابی- استاد - دانشجو - علوم پزشکی - گناباد